

Затвор за панкерке, стоп за гејове

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 18 август 2012 20:00

Две готово истовремене пресуде московских судова изазвале су праву буру реаговања у Русији и у свету. Ради се, наравно, о пресуди чланицама панкерске групе „Пуси рајот” (Pussy riot) и забрани одржавања геј парада у Москви током наредних сто година. Нарочито је она пресуда која се тиче панкерске групе постала тема дана у политичким круговима и светским медијима, па чак је засенила и тако крупне догађаје као што је рат у Сирији.

Да подсетим, иако је то познато свакоме ко прати збивања у свету. Рејонски Хамовнически суд у Москви осудио је три чланице панкерске групе на по две године затвора „због хулиганства мотивисаног религиозном мржњом и непријатељством”, изјавила је судија Марина Сирова. Оне су у фебруару ове године, са маскама на лицу и панкерском одећом, у Храму Христа Спаситеља у Москви, извеле перформанс „Богородице, прогони Путина”. „Својим понашањем Надежда Толокоњикова, Марија Аљохина и Јекатерина Самуцевич грубо су прекршиле јавни ред, нарушиле спокојство грађана, прекинуле нормално функционишање цркве, испољиле непоштовање према посетиоцима храма и дубоко унизиле и повредиле осећаје и религиозне оријентације православних верника”, рекла је председавајућа суду.

Панкерке су одбациле кривицу. Рекле су да је то била чисто политичка акција усмерена против Владимира Путина и зближавања Руске православне цркве и власти уочи председничких избора марта ове године.

За оваква дела, према руским законима, може се изрећи казна до седам година затвора. Тужилаштво је тражило знатно мању казну- три године, а суд је изрекао још блажу казну.

Одбрана је већ најавила жалбу. Адвокати панкерки још раније су најавили да их не задовољава било каква, па и најмања казна, већ једино ослобађање. Суд очигледно није могао да се одлучи на такав корак. У том случају, већ наредних дана могла би се

Затвор за панкерке, стоп за гејове

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 18 август 2012 20:00

очекивати читава најезда на богомоље, не само православне. Не бисмо могли очистити подове и зидове од „уметника” овакве врсте, кажу у црквеним круговима.

Сам председник Путин је у једном разговору са новинарима изразио мишљење да панкерке не би требало оштро казнити. Очигледно, није се осећао драстично погођеним и увређеним. Или је, пак, предвидео реаговање у домаћој и страној јавности које се показало као исправно. Руска православна црква такође је замолила власти да испоље милосрђе према чланицама панк групе, уз наду да ће се оне убудуће уздржати од оваквих непримерених активности.

Власти су знале да ће суђење и изрицање пресуде изазвати негодовање опозиционих кругова. Испред суда, окупило се пар стотина присталица панкерске групе који су гласно негодовали и сукобили се са чуварима реда. Најгласнији су били бивши светски шаховни првак Гари Каспаров и лидер левичарске опозиционе групе Сергеј Удаљцов. Каспаров је у рвању са чуварима реда једног полицајца угризао за руку, па ће изгледа морати да одговара за доношење лаке телесне повреде службеном лицу. Познати руски политичар Рогозин је поводом овог инцидента предложио министру унутрашњих послова да нареди да се повређеном полицајцу да вакцина против беснила. Он је нај начин изнео свој став према Каспарову. Полиција је привела неколико десетина демонстраната.

Догађај је поделио руско друштво: једни су огорчени поступком панкерки, којим су оскрнавиле највећи православни храм на свету и повредиле осећања православних (и не само православних) верника. Други, пак, сматрају да је то „политичка пресуда” и да је казна престога.

Затвор за панкерке, стоп за гејове

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 18 август 2012 20:00

У читавом мору изјава и реаговања, издвојио бих само неколико. Омбудсман Русије Владимир Лукин сматра казну неправедном. Он каже да су панкерке учиниле озбиљан прекршај, али не и злочин па зато не могу бити осуђене према кривичном закону. Казна може бити само административна, сматра Лукин.

Званични представник Министарства иностраних послова Александар Лукашевич истиче, међутим, да је и у неким западним земљама (Немачка, Аустрија) за хулиганство предвиђена затворска казна.

Лидери опозиције углас изјављују да је читав процес био фарса, а да је пресуда њен врхунац. Они тврде да је пресуда политички мотивисана и да се њоме драстично крше људска права и слободе.

Интересантно је да су панкерке подржали и неки исламистички кругови у Русији. У Казању, главном граду Татарстана, неколико десетина исламских фундаменталиста јавно је протестовало против осуде панкерки. Међутим, када су се у једној групи огласили и припадници геј популације узвизима „гејови и лезбијке против лупежа и лопова”, радикални исламисти брзо су напустили скуп.

Многи званичници, а и обични грађани, оцењују да је поступак панкерки недопустив и крајње увредљив како за вернике, тако и за атеисте. Шта би било да нека панк група са таквим перформансом наступи у некој џамији у муслиманском свету или синагоги, питају коментатори. Сумњамо да би извукли живу главу.

Поједине угледне личности из црквених кругова и живота уметности и културе огорчене су поступком панкерки. Они кажу да док западна Европа почива на католицизму, а Америка уздиже култ протестантизма, православна Русија лута беспућима. Као да смо тиква без корена, кажу поједини интелектуалци. А руски човек је вековима био добар православни хришћанин, одувек је свој живот повезивао са Свевишњим, са црквом и

Затвор за панкерке, стоп за гејове

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 18 август 2012 20:00

Мајком Божјом. Чак и за време Стаљина, а касније Хрушчова и Брежњева, многи људи долазили су под крај живота, понекад и пешице, чак из Сибира у Светоданиловски манастир или у Загорск- сада Сергијев Посад- да се помоле Богу и очишћени од грехова оду на онај свет. Тек последње две деценије верске слободе у Русији су поново ојачале и црква је заузела оно место у руском друштву које јој и припада.

За многе вернике посебан грех представља то што су панкерке за своје хулигански чин изабрале Храм Христа Спаситеља, новоизграђену велелепну цркву подигнуту на месту богомоље која је тридесетих година прошлог века срушена по наређењу Стаљина. „Без сумње, ова божја створења оскрнавила су нешто што је код човека најсветије, каже глумца Михаил Галустјан. Данас оне играју у цркви у којој сам крстио своје ћерке. На месту где човек долази да разговара са Господом о својим маштањима, свом болу, губитку и срећи. Али, оне нису никога убиле и требало би им ублажити казну, каже уметник. Друштвена осуда ипак не сме да изостане.

У Москви никада не изненађује реаговање западних земаља, А тамо се, како јављају московски медији, дигла читав узбуна. Амерички Стат департамент затражио је да се одлука суда преиспита. У Лондону је група хулигана-квотницама напала руску амбасаду, а у Минску државно удружење иностраних послова тим поводом уложило је званичан протест. Званичници Брисела сматрају да је осуда панкерки незаконита. Висока представница Европске уније Кетрин Ештон изразила је разочарање пресудом „која доводи у питање поштовање међународних обавеза Русије када је реч о слободи изражавања“.

Аналитичари у Москви примећују да таква поплава критика руских власти и заштита панкерки од стране звезда из шоу бизниса не би имала те размере да се читав ситуација не поклапа са садашњим представама западног друштва о Русији као земљи у којој се наводно крше грађанска права и слободе.

Затвор за панкерке, стоп за гејове

Пише: Ђорђе Милошевић
субота, 18 август 2012 20:00

То није ништа ново, оцењују руски аналитичари. Тамо се подржава све што поткопава власт и председника Владимира Путина. Њима су Русија и њен председник трн у оку.

Епизода са панкеркама није завршена. Одбрана ће у најскорије време поднети жалбу. Готово је сигурно, оцењују коментатори, да ће казна бити ублажена а није искључено да ће се панкерке наћи на слободи. Власт ће имати аргумент да су младе даме једно време ипак лежале у затвору и да се тако неодговорно нико не може понашати, а она друга страна, да је правда на крају задовољена.

Што се тиче оне друге пресуде - да се геј параде у Москви не могу одржавати наредних сто година, ту тако бурних реакција нема. Ни у домаћој ни у међународној јавности. Врховни суд у Москви је, наиме, само потврдио одлуку коју су пре више од два месеца донеле градске власти уз образложење да би геј парада могла да изазове nerede и да се велика већина становника престонице противи њеном одржавању. Ватрени присталица такве забране, а и њен зачетник, био је бивши градоначелник Москве Јуриј Лушков. У једном неформалном разговору коме сам присуствовао, Лушков је са одбојношћу говорио о геј покрету. Нама требају деца, рекао је Лушков алудирајући на оштар демографски проблем, а гејови не рађају децу.

И у овом случају запад је дигао свој глас. Руски медији известили су да ће Савет Европе у септембру расправљати о ограничавању права геј популације у Русији.

Опозиција је раније запретила да ће у Русији приредити „врућу јесен“. У једном московском листу прочитао сам следећу опаску једног колумнисте: ако су „врућу јесен“ наговестиле панкерке и гејови, онда ће она без сумње бити јалова.